

OPRAVA KLERIKALNE VZGOJE V ŠPANJI

beralci skušajo iztrgati vzgojo mladine iz rok duhovščine

Madrid, 3. avg. — V španskem parlamentu se pripravlja ostra kampa glede kontrole nad vzgojo mlade, ki je bodocnost kraljevine. Glede tega vprašanja se sta ena najbolj vročih debat od ustanovitve skupščine. Liberalci bodo napeli vse sile, da iztrgajo kontrolo nad vzgojo mladine iz rokov duhovščine. Španski klerikanci se trdovratno upirajo, da vzgojo mlade v osnovnih šolah spada cerkvi in da ne bi smelo biti zakona, ki bi silil starše, da bi morali poslati svoje otroke v državne šole.

Do sedaj je katoliška cerkev v Španiji kontrolirala vzgojo večine mlade. Nasprotniki klerikalne vzgoje zahtevajo, da vse farne šole odpravi in namesti z državnimi.

V tem se strinja tudi provizorna vlada, ki je že odredila konvencijo 25.000 novih šol, od katerih jih bo v tem letu dograjevalo 7.000, ostale pa bodo zgrajene v prihodnjih štirih letih.

Krvave protivojne demonstracije

Trije ubiti na Poljskem, eden v Mehiki in dva v Rumuniji

Berlin. — Tri osebe so bile prosto ubite in več kot sto ranjenih v protivojnih demonstracijah v različnih krajih Poljske, se glasi poročilo, ki je dospelo iz Varšave. Policija v Varšavi je streljala na komuniste, ki so demonstrirali na glavnem trgu proti militarizmu. Ena oseba je bila ubita, štiri druge pa so bile ranjene. V premočnem distriktu Dombrowa so komunisti napadli policijo s kamenji. Štirje policaji in pet komunistov je bilo ranjenih.

V demonstracijah v Bendzinu in Ostroviessyjni sta bila dva komunisti ubita.

Lipko, Nemčija. — V spopadu med fašisti in komunisti je bil eden fašist težko ranjen.

Mexico City, 2. avg. — Eden komunist je bil danes ubit in eden policaj težko ranjen, ko je policija razbila komunistično zborovanje z bombami za solzenje.

Bukarešta. — Policija je v soboto aretirala krog 1.500 komunistov v različnih rumunskih mestih, kjer so se vršile protivojne demonstracije. V spopadih med policijo in komunisti sta bili dve osebi ubiti.

Šešanje premočevne industrije v Angliji

Šešanje premočevne industrije v Angliji

Šešanje premočevne industrije v Angliji

FEDERALNA POMOC ZA BREZPOSELNE

Ako se bo Hoover upiral, ga čaka poraz, pravijo eksperti

Washington, D. C. — Avtoritete v Washingtonu soglašajo, da bo morala vlada sprejeti sistem zavarovanja proti brezposelnosti, ako ne bo našla druge rešitve težkega problema brezposelnosti v teku prihodnjih par mesecev. Brezposelnost se vedno narašča in bati se je resnih izgredov, ako vlada pravočasno ne prikaže na pomoč in ublaži bedo.

Hoover bi rad na vsak način preprečil direktno federalno podpiranje brezposelnih in domneva se, da bo naletel na močno opozicijo na prihodnjem zasedanju kongresa.

Progresivne skupine v senatu se pripravljajo, da prisilijo Hooverja na umik. Senator La Follette bo predložil osnutek federalnega zavarovanja proti brezposelnosti in v tem ga podpirajo številne progresivne in liberalne organizacije.

Velika večina demokratov v kongresu je tudi prepričana, da se bo težko boriti proti federalni pomoči za brezposelne, če bo zaposlenost v industrijah še naprej padala. Pričakuje se, da se bodo demokrati pridružili progresivcem. Če se to zgodi, bo imela Hooverjeva administracija težko stališče v zagovarjanju svojega programa, kajti blizu se predsedniške volitve, ki bodo, ako se administracija ne bo zavzela za brezposelne, rezultirale v porazu republikancev.

Podržavljenje trgovine z opojnimi pijačami

Zadevno priporočilo vsebuje poročilo, ki bo predloženo angleškemu ministru za notranje zadeve

London. — Poročilo kraljeve komisije, ki bo v prihodnjih dneh predloženo notranjemu ministru, vsebuje priporočilo, naj Anglija podpravi vse gostilne in druge prostore, v katerih se točijo opojne pijače. Vse osebe, ki so zaposlene s prodajanjem opojnih pijač, bi v smislu priporočila postale državni uslužbenci.

Vzdržuje se mnenje, da bi podržavljenje trgovine opojnih pijač ustvarilo mnogo komplikacij za delavsko vlado. Ako bodo priporočila sprejeta, bo profit od te trgovine šel v državno blagajno, toda če bi vlada delala izgubo, bi breme padlo na davkoplačevalce.

Edison se počuti bolje

West Orange, N. J., 3. avg. — Thomas A. Edison, znani izumitelj, ki se je pred dvema dneva onesvestil na svojem domu, se je včeraj počutil nekoliko bolje, toda zdravnikovi dvomijo, da bi mogel 84-letni starček še nadaljevati s svojim delom.

Edisonovo zdravje je zrušeno, ker ni hotel poslušati zdravnikov, ki so mu svetovali mir in se je navadno kar sam zdravil, je dejal dr. Howe. Po zdravnikovi izjavi je bolnikovo stanje še vedno kritično, toda smrtne nevarnosti še ni.

Graftar izpuščen iz ječe

San Francisco. — Poročilo iz San Quentina ječarji pravi, da je bil Asa Keyes pomilodšen in bo 12. okt. izpuščen iz ječe. V ječi je bil poslan radi korupcije in goljufije v zvezi z Julian Petroleum skladom. Kot distriktni pravdnik v Los Angelesu se je Keyes najbolj odlikoval s preganjanjem delavcev, česar se je posluževal največ radi tega, da zakrije svojo korupcijsko dejavnost.

Sprejeli znižanje mezd

Fresno, Cal. — Delavci v restavracijah so sprejeli znižanje plač za 10% in s tem preprečili izprtje.

Trije zdravniki v Baltimoru, ki so izvršili eno najtežjih in najnevarnejših operacij: ločili so slamska dvojčka takoj po rojstvu. Na desni je dr. D. J. Pennington, ki je vodil operacijo; ostala dva sta njegova pomočnika.

REAKCIONARJI "ČISTIJO" TESARSKO UNIJO

Izključujejo progresivce, ki se bore proti "diktaturi"

Seattle, Wash. (FP) — V tesarskih krajevnih unijah v tem mestu divja notranji boj med reakcionarci in progresivnim elementom. Boj je dovedel do izključitve George Cronka, podpredsednika lokalne unije št. 131 in glavnega "prekucana". Obtožba za izključitev je naperjena tudi proti nekaterim drugim progresivcem.

Cronka ni izključilo članstvo njegovega lokala, ampak reakcionarci, ki kontrolirajo distriktni tesarski svet. Kljub temu pa je bil Cronk po izključitvi še izvoljen pri svoji uniji v urad, ker je članstvo tega najmočnejšega lokala v državi v pretečni večini progresivno.

Obtožba proti njemu — kakor tudi proti drugim članom, ki so določeni za izključitev — je bila, da "delo v uniji raslo s širjenjem 'Vangarda' — tednika, ki ga izdaja Seattle Labor College — in ker simpatizira s Rusijo." Cronk je vložil pritožbo proti izključitvi na konvencijo.

Boj med reakcionarci in progresivci med tesarji zavzema širše dimenzije, vso državo, ker v njega so zapleteni vsi višji uradniki distriktne in državne tesarske unije. Pri zadnjih volitvah za poslovnega agenta distriktne organizacije so zmagali reakcionarci za deset glasov, kar so kradi glasove na sličen način kot se to godi v Lewisovi rudarski uniji, trdijo progresivci.

Ta moč progresivcev je tudi odgovorna, da se je reakcionar na ključa zatekal k skrajni metodi, ki izključuje vse progresivne voditelje, ker to je edina pot, da se obrne na krmilo. Glavni "prosekutor" je Leo Flynn, predsednik državnega tesarskega sveta, katerega progresivci tudi obtožujejo, da ima ožje stike s Puget Sound Power & Light kompanijo.

Za boj se zanima tudi glavni stan tesarske unije, ki je nedavno poslal člana eksekutivnega odbora Muira v Seattle, da pregleda situacijo. Glavno vodstvo unije je konservativno in progresivci ne bodo pri njem dobili zaslombe.

Komunistični izgredi v Berlinu

Trije komunisti ubiti v spopadu s policijo

Berlin. — Delavski distrikt v Berlinu je prošle sobote postal pozorišče ljute bitke med policijo in komunisti, ko so slednji organizirali mednarodno demonstracijo proti eksekuciji osem zamorcev, ki so bili obsojeni na smrt v Scottsbury, Ala. na obtožbo, da so napadli dve belopolni dekletki.

Bitka med policijo in demonstranti je trajala več ur. Krog 60 komunistov je policija aretirala.

Mraz v Argentini

Buenos Aires, Arg. — Štirje otroci so umrli vled mraza, ki je obiskal nekatere kraje v Argentini. Slabo oblečeni indijanski otroci zelo trpe radi mraza.

Objavljeno imena revežev

Hamtrack, Mich. — Mestni svet je sklenil, da pridejo na listo imena vseh brezposelnih oseb, ki prejema podpora od mesta. Lista bo obejena na javnem prostoru.

Governer urgira gradnjo cest

Nekateri vidijo v tej potezi njegove predsedniške ambicije. — Nizke plače pri javnih delih.

Oklahoma City, Okla. — (F. P.) — Oklahomaški governer "Alfalfa Bill" Murray je pričel s kričajo: kampanjo za gradnjo cest kot od pomoč proti brezposelnosti. V različnih krajih države je sklical zborovanja, na katerih razpravlja o njegovega načrta. Te dni je sklical v ta namen tudi konferenco vladnih in bizniških zastopnikov sosednih držav.

Radi kričavosti kampanje so nekateri pričeli dvomiti v governerjevo iskrenost glede pomoči brezposelnim in amatirja, da je ta njegova potega predvsem politična, ki naj Murrayju prinese demokratako predsedniško kandidacijo, po kateri hrepeni.

Očitajo mu tudi, da je governer le orodje kontraktorjev, ki vidijo v gradnji cest dobiček. Ta očitke opirajo na nizke mezd, ki jih kontraktorji plačujejo delavcem pri gradnji cest in proti katerim Murray nima kritične besede. Navadnim delavcem plačujejo 25 centov na uro, bolj izkušenim pa od 30 do 40 centov. Zadnjim so bile plače zadnji čas znižane za 10 centov na uro in so prej prejimali 40-50 centov.

Znižanje o zvišanju vozne na železnice

Zastopniki železniških magnatov predložili svoje argumente, na kar je komisija odredila odgoditev zaslišanja do 10. avgusta

Washington, D. C. — (FP) — Zaslihanje železniških magnatov pred meddržavno trgovinsko komisijo o predlogu, naj dovolijo zvišanje tovornih prevoznih cen za 15% je bilo zaključeno, a se ponovno odloži 10. avgusta. Na prihodnje zaslihanje bodo nastopili nasprotniki zvišanja in podali svoje argumente.

Komisija je prvotno določila, da se zaslihanje obnovi 30. avgusta, čemur pa so zastopniki železniških magnatov nasprotovali. Datum, ki je bil pozneje določen, ima značaj kompromisa.

H. W. Blikle, glavni pravni zastopnik železniških kompanij, je hotel v zaslišanju zapletiti mednarodno vprašanje, toda diskusijo o tem je preprečil načelnik komisije Meyer, ko je izjavil, da komisija ne more voditi zaslišanja o mednarodni lestvici, ker to ne spada v njeno območje.

Zastopniki železniških magnatov so argumentirali, da je zvišanje prevoznih cen potrebno, ker so se železnice v poslednjih letih v konkurenci avtobusnih družb znižali dohodki.

Pet aretiranih, ker so protestirali proti evikciji

Chicago. — Pet zamorcev, med njimi dve ženski, je bilo aretiranih, ker so protestirali proti evikciji neke mehiške družine, ki ni mogla plačati stanarine. V bližini hiše se je zbralo krog dvesto zamorcev, ki so znosili pohištvo nazaj v stanovanje v zvezi grožnjami s strani oborožene policije in šerifovih deputetov.

Povprečno je v Chicagu izgnanih 200 družin brezposelnih delavcev iz stanovanj radi neplačane stanarine.

Komunistično gibanje med mlado mladino

Berlin. — Na konferenci Mladinske komunistične lige je bilo podano poročilo, da ima organizacija 50.000 članov v Nemčiji. To pomeni, da so komunistične mladinske grupe prekosile socialistične mladinske organizacije v številu članstva.

KALIFORNIJSKI MAGNATJE SE BOJE BOJKOTA

Sadjejevalci so že sedaj hudo udarjeni radi nizkih cen; kampanja proti kupovanju kalifornijskega sadja bi jim omejevala žep in — arce

Los Angeles. — (FP) — Večja kampanja proti kupovanju kalifornijskega sadja in drugih pridelkov ter izdelkov, dokler nista izpuščena iz ječe Mooney in Billings, bi bila največja nevarnost za kalifornijske babbite, ki so odgovorni, da sta ti dve žrtvi še v zaporu. Stanje sadjejevalcev v južni Kaliforniji je že sedaj slabo, bojkot bi pa marsikatero biznismana pripravil na rob bankrota.

Se predno je prišla avgustija za bojkot so veletrgovci sklenili, da postavijo na trg le 9.000.000 sadjejev breakev, lanske leto so jih 13.000.000. Ceno za tona breakev pa so znižali od \$30 na \$13.50; da pa potolažijo sadjejevalce, jim bodo veletrgovci plačali še \$6.50 za vsako tona breakev, ki ostanejo neobrana.

Za tona marek bodo dobili sadjejevalci \$22, ali 25% manj kot lanske leto. Za hruske \$20, običajna cena sadnjih let je bila \$80. Sploh je padla cena vsem vrtnim pridelkom od 25 do 75 procentov.

Stanje sadjejevalcev južne Kalifornije se sadnja leta ni bilo predmet zavdanja, ker je bilo izbito dno trgu zaporedoma temu in drugemu pridelku. Sadjejevalci so se na primer vrgli na pridelovanje češpelj. V nekaj letih se je trg češpelj radi nadprodukcije in sadjejevalci so posekali drevje ter vrtove zasadi s olivami. Isto se je zgodilo s olivami, naker so se vrgli na pridelovanje grozdja, pa se je trg spet sesul. Isto se je zgodilo s bučami, paradizniki, kumarami in drugimi pridelki.

Sadjejevalci, ki so plačali dosti denarja za zemljo, so se sedaj takorekoč potopili v vodo. In ako se razvije kampanja proti kupovanju "sunkist" sadja, jim bo grozil gospodarski propad. Predno bi pa prišlo tako daleč, bodo spremenili svoj nazor glede Mooneyja in Billingsa, nazor, ki ga je najbolje izrazil neki uradnik v južni Kaliforniji, ko je zapljal: Vprašanje ni, ali je Mooney kriv. Za nas je važno to, da ostane v zaporu, kjer je mesto za take ljudi kot je on.

In kalifornijsko sadje se pošilja tudi v druge dežele, v Evropo in Južno ter Centralno Ameriko. Delavstvo v teh deželah, ki se radi razredne zavestnosti veliko bolj zaveda krivice, ki se godi Mooneyju in Billingsu, se bo z veliko vno vrglo v bojkotiranje kalifornijskih pridelkov, kadar dobi kampanja razmah med njimi.

Pa tudi v Ameriki je ideja bojkota takoj dobila odziv in je upati, da se tako razširi, da bo končno tisto orodje, s katerim se bodo odprla vrata San Quentina ječe. Bojkota bi ne občutili le sadjejevalci in trgovci, ampak tudi bankirji, ki so zainteresirani v sadjarsko industrijo.

Padanje rojstev v Nemčiji

Berlin. — Prvih v zgodovini je poročeno število rojstev v Nemčiji manjše kot v Franciji. Uradno poročilo izkazuje 17.5 rojstev na vsaki tisoč prebivalcev v Nemčiji v primeri s 18.1 v Franciji. Padanje rojstev v Nemčiji pripisujejo ekonomski krizi.

Reševanje krize v Kanadi

Ottawa, Kan. — Kanadski parlament je ob zaključku zasedanja določil \$100.000.000 za odpravo brezposelnosti. Ta vsota bo porabljena za konstrukcijo javnih del in za nabavljanje živeža in obleke ljudem, ki trpe radi ekonomske depresije.

Največji daljnogled na svetu

Kakor poroča ameriška General Electric Company so izvršene vse priprave za zgraditev 50.000 funtov težkega reflektorja za kalifornijski teleskop, ki bo imel 200 paleto premeru. Stiri leta so rabili, da so stališči funtov zmletega kremenca, ki ga bodo uporabili za največje daljnogledno zrcalo na svetu. To je največja množina kremenca, ki so jo predelali. Treba bo sedaj še kakšna tri preden postavijo daljnogled na kalifornijski vrh, ki še ni določen. Teleskop bo segal 300 milj v globino vesoljnosti, nego val doseže teleskopi in učenjaki vsega sveta z nestrojnimi in človeškimi teleskopi.

